

Nye virksomheder skaber vækst, men Vesten beskytter de gamle

Børsen den 25 juli 2024

I sidst på foråret stillede IMF-forskere skarpt på, hvorfor den vestlige verdens økonomi ikke vokser så hurtigt, som den plejede at gøre.

Kapitlet med titlen "Slowdown in Global Medium-term Growth: What Will it Take to Turn the Tide?" diskuterer en række mulige årsager til det vigtige problem, men fløj under radaren i de danske medier. Som den amerikanske økonom Timothy Taylor understregede efter udgivelsen, sætter kapitlet særligt fokus på et overset problem: Virksomhedsdynamik i gamle sektorer. IMF-rapporten noterer flere af de problemer, der ofte dukker op i den danske debat, ikke mindst effekterne af mindre arbejdsudbud, når befolkningen bliver ældre, og færre private har investeringer.

Man kunne nemt have tilføjet negative konsekvenser af regulering, der giver mindre rum for risikable investeringer eller den faldende kvalitet af unges uddannelse. Den interessante del af arbejdet er dog netop det, der ikke debatteres og overses i dansk politik.

Økonomer kalder fænomenet for 'allokativ efficiens' - dvs., at ressourcerne går til de virksomheder og aktiviteter, hvor de gør mest gavn.

Det kan ske internt i virksomheder, der innoverer og bliver dygtigere, og det kan ske på tværs af virksomheder, når investeringsmidler og dygtige medarbejdere flytter til mere produktive virksomheder. Særligt det sidste er ofte politisk upopulært, da det betyder, at etablerede virksomheder får problemer, og nogle af dem dør. Meget national og lokal politik drejer sig derfor i stigende grad om, at beskytte de eksisterende virksomheder.

Det retfærdiggøres blandt andet med, at man må beskytte lokale arbejdspladser, bevare strategiske industrier - som for eksempel i USA og EU's nye industripolitikker - eller beskytte en mytisk form for sammenhængskraft. Resultatet er, at man binder arbejdskraft, finansiel kapital og andre ressourcer i virksomheder, der ikke er særligt produktive, og at man forhindrer væksten af nye virksomheder i gamle sektorer.

Problemet er overset, men økonomisk væsentligt. IMF's økonomer finder, at vestlige økonomiers allokative efficiens er faldet betydeligt de seneste par årtier. For den typiske udviklede økonomi viser de, at reduceret allokativ efficiens koster omkring et halvt procentpoint produktivitetsvækst om året.

Ifølge IMF's beregninger har problemet dermed næsten halveret produktivitetsvæksten i den vestlige verden, uden at det har fået nogen politisk eller offentlig bevågenhed. Bundlinjen i IMF-kapitlet er, at der er stor værdi i økonomisk dynamik, der skaber nye virksomheder i gamle sektorer og i processen også slår nogle af de gamle virksomheder ihjel.

Den er ikke sexet eller politisk interessant - der er ingen bånd at klippe eller spændende nye sektorer at fremhæve - men en stor del af vores manglende produktivitetsvækst skyldes, at vestlig politik beskytter gamle virksomheder.

Christian Bjørnskov